

NIEUWSBRIEF

Ga voor een top-opbrengst in 2018

In 2018 blijft de focus liggen op opbrengstverhoging. Steeds meer telers tonen aan dat **10 ton of meer** inuline per hectare haalbaar is. Een goede evaluatie draagt bij aan een geslaagde teelt in het nieuwe jaar. Hiervoor biedt Sensus u de instrumenten, maak er gebruik van! Immers voor een topopbrengst moeten alle facetten van de teelt, van perceelskeuze tot aan aflevering, kloppen.

Natuurlijk heeft u ook de juiste (weers-) omstandigheden nodig, maar de invloed van de teler is het meest bepalend, zie rechtsstaande foto's. In deze nieuwsbrief krijgt u gerichte adviezen hoe u de teelt kunt verbeteren door evaluatie en gerichte adviezen over de rassen- en perceelskeuze

Rassenkeuze

Rasontwikkeling

Hoewel er afgelopen jaar geen nieuw ras op de Rassenlijst is bijgekomen, wordt in 2018 toch een nieuw ras aangeboden: Barite. Net als Benulite is dit een ras met herbicidetolerantie. Op basis van 2 jaar CGO-rassenonderzoek lijkt de inulineopbrengst circa 2% hoger dan Benulite. Voor 2018 zal Barite in beperkte mate beschikbaar zijn.

In 2016 is Goldine al op de rassenlijst gekomen en afgelopen jaar (2017) werd dit ras voor het eerst geteeld in de praktijk. Het is een ras zonder herbicidetolerantie. Uit 4 jaar onderzoek blijkt dat de gemiddelde inuline-opbrengst van Goldine

3% hoger is dan die van Selenite. Daarmee lijkt Goldine een goede opvolger te zijn van dit ras.

De bovenstaande foto's geven aan dat teeltkeuzes van grote invloed zijn op gewasontwikkeling. Beide foto's zijn van nabijgelegen percelen gemaakt in de laatste week van juni 2017. Foto boven: gewas heeft het veld volledig dicht, foto onder: perceel is voor 25% gesloten

Met of zonder herbicidetolerantie?

Cichorei en onkruid staan vaak op gespannen voet. Als u op een perceel met een hoge onkruiddruk toch cichorei gaat telen, kies dan voor een ras met een herbicidetolerantie: Benulite of Barite. Met deze rassen zijn onkruiden beter te bestrijden doordat ze tolerant zijn voor Titus en een hogere dosering Safari

NIEUWSBRIEF

kunnen verdragen. Hierdoor zijn onder andere melnganzevoet, knopkruid, zwarte nachtschade en grassen beter te bestrijden.

Soms wordt er bij een hoge onkruiddruk toch gekozen voor een niet-tolerant ras. Cichorei-opslag van een tolerant ras is namelijk niet met Titus te bestrijden in aardappelen als dat gewas na cichorei wordt geteeld. Om problemen met onkruid zoals in 2017 te voorkomen is het op onkruidrijke percelen verstandig om te kiezen voor een herbicidetolerant ras. Cichorei-opslag kan beperkt worden door de rooiverliezen zoveel mogelijk te voorkomen. Het meest lastig zijn de opslagplanten die groeien uit hele wortels of grote stukken wortel. Als er netjes geroid wordt met een 'lekdichte' rooier, is het opslagprobleem in de nateelt veel kleiner dan het onkruidprobleem in de cichorei.

Als u cichorei gaat telen op een perceel waar het onkruid doorgaans redelijk goed beheersbaar is, kies dan een ras uit de categorie inulineopbrengst van 100 of meer (Maestoso, Larigot of Goldine).

Kies op percelen met een hoge onkruiddruk voor een herbicidetolerant ras.

Combi-rassen na 1 december

Bij een lage temperatuur (minder dan 3°C) worden inulineketens in de cichorei afgebroken. De mate van afbraak verschilt per ras. Vandaar dat bij levering vanaf 1 december zogenaamde combi-rassen geteeld moeten worden (Larigot, Benulite of Fugato). Combi-rassen combineren een hoge opbrengst met een hoge kwaliteit onder koude omstandigheden.

Zaad met insecticide?

Als u veel schade verwacht door trips, aardvlooien of ritnaalden, is het advies om pillenzaad met insecticide, Poncho Beta, te bestellen. Trips kunt u hoofdzakelijk verwachten op percelen na uien, vlas of erwten. Aardvlooien komen vooral voor bij droog en schraal weer en ritnaalden doen voornamelijk schade twee tot drie jaar na het scheuren van grasland. Na zaai zijn er geen middelen toegelaten om deze insecten te bestrijden. Tegen emelten is weinig werking van Poncho Beta te verwachten.

Perceelskeuze

Grondsoort

Naast het juiste ras is de perceelskeuze één van de meest bepalende beslissingen die de inuline-opbrengst sterk beïnvloedt. Immers de crux voor een hoge inuline-opbrengst is om tijdig een snelle en vooral hoge veldopkomst (minimaal 120.000 planten per hectare) te bereiken. Dit is in de regel mogelijk op goed ontwaterde zand-, löss- en zavelpercelen. Zwarte kleigronden zijn in het voorjaar minder opdrachtig, waardoor de kans op een

NIEUWSBRIEF

onregelmatige opkomst groot is. In het najaar is het op zware klei moeilijker om een juist optimum te vinden tussen aanvaardbare oogstverliezen en grondtarra. Vandaar het advies om niet te zware percelen te kiezen, afhankelijk van de bewerkbaarheid niet meer dan 18-20% lutum (circa 26% afslibbaar).

Drainage en beregening

Cichorei groeit niet optimaal bij te veel of te weinig water. Te veel water wordt het eerst zichtbaar op lage of verdichte plekken van slecht ontwaterde percelen. Wateroverlast lijkt steeds vaker voor te komen door hoosbuien. Speel hierop in door tijdig de drainage te vernieuwen en te zorgen voor een juiste ligging (vlak of bol).

Op droogtegevoelige (zand)percelen is het voor een hoge opbrengst nodig dat er tijdig beregend kan worden. Wacht niet met beregenen tot het loof plat tussen de rijen ligt, dan is er al opbrengstschade. Bepaal vooraf of de beregeningscapaciteit voldoende is om bij langdurige droogte ook de cichorei te kunnen beregenen.

pH hoger dan 5

Cichorei groeit goed als de pH op het hele perceel hoger dan 5 is. Een goede wortelontwikkeling is dan mogelijk. Hierdoor verloopt de opname van nutriënten beter en wordt er meer loof gevormd. Bijkomend voordeel is dat de plant weerbaarder is voor aaltjes. Bij een lage pH is het advies om bij voorkeur in het najaar te bekalken. De benodigde hoeveelheid kan berekend worden met de [IRS-applicatie kalkbemesting](http://www.irs.nl/kalkbemesting) (www.irs.nl/kalkbemesting).

Bodemstructuur

Cichorei is een structuurgevoelig gewas. Een optimale opkomst en groei is alleen mogelijk bij onverdichte bodem. Een ploegzool of een andere verdichte laag kunnen een ongestoorde wortelgroei belemmeren. Dit uit zich in vertakte wortels en een lagere wortelopbrengst. De bodemstructuur wordt voor een belangrijk deel in het voorafgaande jaar bepaald. Kapot gereden percelen zijn zeker niet geschikt om cichorei te telen in het daarop volgende jaar.

Onkruiddruk

Percelen met wortelonkruiden zoals hoefblad, akkermelkdistel en veenwortel zijn niet geschikt voor cichorei. Op percelen die zeer rijk zijn aan zaadonkruiden is de cichoreiteelt uiterst lastig. De gewasgroei wordt geremd bij zwaar spuiten. Zoek bij voorkeur percelen op waar u een lage onkruidbezetting verwacht.

Voorvrucht

Een graangewas, bij voorkeur gevolgd door een goed ontwikkelde groenbemester, is over het algemeen een uitstekende voorvrucht. Rooivruchten (aardappelen, uien of bieten) zijn als voorvrucht alleen geschikt bij een goede bodemstructuur na de oogst. Pas op met vlinderbloemigen (erwten, bonen), aardappelen en peen als voorvrucht. Een besmetting met *Sclerotinia sclerotiorum* (rattenkeutelziekte) kan zich in deze gewassen sterk uitbreiden, wat in cichorei een ernstige mate van wortelrot kan veroorzaken.

NIEUWSBRIEF

Vlakke ligging

Alleen bij een vlakke ligging kan er in het voorjaar een ondiep en bezakt zaaibed worden klaar gelegd. Een ploeg of spitmachine werkt nauwelijks egaliserend. Zorg er daarom voor dat voor de hoofdgrondbewerking het perceel vlak ligt. Dit kan door een bewerking met een vaste tand cultivator, liefst schuin of dwars op de ploegrichting. Pas als het vocht in de bouwvoor is uitgezakt kunt u zonder structuurbederf ploegen of spitten. Met een goed afgestelde ploeg of spitmachine kan dan vlak werk worden geleverd.

Let op aaltjes

Het effect van aaltjes op de inuline-opbrengst mag niet onderschat worden. Cichorei is gevoelig voor vrijlevende wortelaaltjes, wortelknobbelaaltjes en wortellesieaaltjes. Deze aaltjes zorgen voor een vertraagde groei van de jonge planten, voor vertakte wortels en een lage inuline-opbrengst. Daarnaast kan het wortellesieaaltje kiemplantwegval veroorzaken. Kortom reden genoeg om het aaltjesprobleem serieus te nemen.

Wanneer u indicaties heeft dat deze schadelijke aaltjes voorkomen, laat dan voorafgaand aan de cichoreiteelt uw perceel bemonsteren. Een grondmonster kunt u het beste nemen in de periode tussen december en maart. Hierbij is het belangrijk dat het monster met de incubatietechniek geanalyseerd wordt. Dit wil zeggen dat ook de aaltjes worden geteld die in de organische stof aanwezig zijn. Kies indien mogelijk een perceel met weinig aaltjes.

Wanneer genoemde schadelijke aaltjes worden vastgesteld, kan de schade beperkt worden door bij het zaaien Vydate 10G (10 kg/ha) toe te dienen in de zaaivoer. Voldoende aanvoer van organische stof middels compost, gewasresten en groenbemesters is eveneens een belangrijke teeltmaatregel om schade door aaltjes te beperken.

Om de schade door aaltjes terug te dringen is de gewaskeuze (inclusief de groenbemesters) en de gewasvolgorde belangrijk. Het ene gewas vermeerderd een bepaald aaltje meer dan een ander gewas. Door cichorei te telen na een gewas dat deze aaltjes niet of nauwelijks vermeerderd, kan de schade beperkt worden, zie ook: www.aaltjesschema.nl. Voorbeeld: het wortellesieaaltje vermeerderd sterk bij aardappelen, uien en mais. Bij suikerbieten is deze vermeerdering veel kleiner, waardoor dit gewas een betere voorvrucht is voor cichorei dan de sterk vermeerderende gewassen.

Cichorei heeft van sommige aaltjes geen last. Zo is cichorei ongevoelig voor het maïswortelknobbelaaltje (*Meloidogyne chitwoodi*) en voor het stengelaaltje (*Ditylenchus dipsaci*).

Leg de cichorei-lat hoog om in 2018 een topopbrengst te halen. Succes!

Contact:
Marco Bom (IRS)
bom@irs.nl
06-27057831